

*доцент кафедри романо-германської філології, кандидат педагогічних наук
Кіришова Ольга Володимирівна,*

e-mail: aprel2009@mksat.net

Методика викладання іноземної мови у вищій школі (магістратура)

Метою дисципліни «Методика викладання іноземної мови у вищій школі» є формування системи знань про цілі, зміст, методи і засоби навчання, а також способи учіння і виховання на матеріалі іноземної мови.

До основних **завдань** дисципліни відносяться такі:

- показати головні компоненти теорії сучасного навчання іноземних мов у вищих навчальних закладах і на цій основі навчити магістрантів використовувати теоретичні знання для вирішення практичних завдань;
- ознайомити студентів з сучасними тенденціями в навчанні іноземних мов як у нашій країні, так і за кордоном;
- розкрити суть складових частин і засобів сучасної методики як науки; спрямувати магістрантів на творчий пошук під час практичної діяльності у ВНЗ;
- сформувати у магістрантів під час практичних занять професійно-методичні вміння, необхідні для плідної роботи в галузі навчання іноземних мов;
- залучити майбутніх викладачів до опрацювання спеціальної науково-методичної літератури, що має стати джерелом постійної роботи над собою з метою підвищення рівня професійної кваліфікації.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: цілі, зміст, методи і засоби навчання, а також способи учіння і виховання на матеріалі іноземної мови

вміти:

- кваліфіковано застосовувати сучасні принципи, методи, прийоми і засоби навчання іншомовного спілкування;
- вирішувати завдання морального, культурно-естетичного, трудового навчання студентів засобами іноземної мови з урахуванням особливостей ступеня навчання;
- прогнозувати шляхи формування і розвитку інтелектуальної та емоційної сфер особистості студента, його пізнавальних і розумових здібностей у процесі володіння іншомовним мовленням;
- допомагати студентам в оволодінні вміннями вчитися, розширювати свій світогляд, пізнавати себе та іншу систему понять, через яку можуть усвідомлювати інші явища;
- аналізувати свою професійну діяльність і навчальну діяльність студентів, добирати підручники та посібники, прогнозувати труднощі засвоєння студентами мовного і мовленнєвого матеріалу, а також оволодіння мовленнєвою діяльністю, вивчати та узагальнювати досвід інших викладачів у галузі навчання іноземних мов;
- планувати і творчо конструювати навчально-виховний процес у цілому і процес навчання конкретного матеріалу з урахуванням ступеня навчання; планувати навчально-комунікативну діяльність студентів на занятті та в позааудиторній роботі; здійснювати у комплексі різні види індивідуалізації навчання іноземної мови: мотивуючий, регулюючий, розвиваючий, формуючий;
- реалізовувати плани (заняття, серії занять, позааудиторних заходів) з урахуванням особливостей ступеня навчання; творчо розв'язувати методичні завдання у процесі навчання і виховання з урахуванням провідних характеристик студентів певного навчального закладу, вносити до планів методично правильні корективи з метою

досягнення бажаного результату, виходячи з цілей навчання іноземної мови в конкретному типі навчального закладу.

Теми лекцій

1. Методика навчання німецької мови у вищому немовному закладі освіти
2. Програмні вимоги до навчання німецької мови у вищому мовному закладі освіти.
3. Методика навчання німецької мови у вищому мовному закладі освіти.
4. Формування мовленнєвої компетенції в говорінні
5. Формування мовленнєвої компетенції в читанні
6. Формування мовленнєвої компетенції в аудіюванні
7. Формування мовленнєвої компетенції в письмі

Теми семінарських занять

1. Методика навчання німецької мови у вищому немовному закладі освіти <ol style="list-style-type: none">1. Рамкова програма з німецької мови для професійного спілкування для ВНЗ України2. Цілі навчання3. Принципи навчання і зміст4. Методи навчання5. Контроль та оцінювання
2. Програмні вимоги до навчання німецької мови у вищому мовному закладі освіти <ol style="list-style-type: none">1. Програма з практики німецької мови для педагогічних факультетів університетів і педагогічних інститутів2. Принципи навчання німецької мови як спеціальності3. Цілі практичних занять з німецької мови4. Завдання навчання
3. Методика навчання німецької мови у вищому мовному закладі освіти <ol style="list-style-type: none">1. Зміст навчання2. Формування іншомовної комунікативної компетенції3. Методи навчання4. Контроль та оцінювання
4. Формування мовленнєвої компетенції в говорінні <ol style="list-style-type: none">1. Провідні фактори, що впливають на формування МК в говорінні, та етапи формування такої компетенції2. Цілі формування МК в говорінні3. Система вправ для формування МК в діалогічному мовленні4. Система вправ для формування МК в монологічному мовленні
5. Формування мовленнєвої компетенції в читанні <ol style="list-style-type: none">1. Провідні фактори, що впливають на формування МК в читанні, та етапи формування такої компетенції2. Цілі формування МК в читанні3. Система вправ для розвитку техніки читання4. Система вправ для розвитку вмінь читання як виду мовленнєвої діяльності.
6. Формування мовленнєвої компетенції в аудіюванні <ol style="list-style-type: none">1. Провідні фактори, що впливають на формування МК в аудіюванні, та етапи формування такої компетенції2. Цілі формування МК в аудіюванні3. Система підготовчих (операційних) вправ для формування мовленнєвої компетенції в аудіюванні.4. Система вправ для розвитку вмінь аудіювання як виду мовленнєвої діяльності (діяльнісні вправи)
7. Формування мовленнєвої компетенції в письмі

1. Провідні фактори, що впливають на формування МК в письмі, та етапи формування такої компетенції
2. Цілі формування МК в письмі
3. Система вправ для розвитку техніки письма
4. Система вправ для навчання письма як виду мовленнєвої діяльності.

Методи контролю

Підготовка до семінарських занять проводиться у формі підготовки доповідей за питаннями до семінарів та розробці систем вправ.

Види і форми контролю успішності студентів:

поточний контроль в рамках першого модуля включає:

- заслухання доповідей – 6 балів

Індивідуальне завдання (реферат) оцінюється в 10 балів.

поточний контроль в рамках другого модуля включає:

- заслухання доповідей;

- перевірку систем вправ

Кожен вид роботи оцінюється таким чином:

- доповіді -3 бали

- система вправ - 5 балів

Підсумковий контроль

Форма контролю - іспит. Під час триместру студенти повинні заробити 60 балів на семінарських заняттях і 40 балів на іспиті.

Іспит проводиться в усному вигляді. Кожен білет має 3 питання: 2 теоретичних (по 10 балів кожне) і одне практичне (20 балів), яке передбачає презентацію магістрантами власних систем вправ.

Питання до іспиту з курсу «Методика викладання іноземної мови у вищій школі».

1. Рамкова програма з німецької мови для професійного спілкування для ВНЗ України.
2. Цілі навчання німецької мови для професійного спілкування
3. Принципи навчання німецької мови для професійного спілкування
4. Зміст навчання німецької мови для професійного спілкування
5. Методи навчання німецької мови для професійного спілкування
6. Контроль та оцінювання студентів нефілологічних спеціальностей
7. Програма з практики німецької мови для педагогічних факультетів університетів і педагогічних інститутів.
8. Принципи навчання німецької мови як спеціальності.
9. Цілі практичних занять з німецької мови.
10. Завдання навчання німецької мови у вищому мовному закладі освіти.
11. Зміст навчання німецької мови у вищому мовному закладі освіти.
12. Формування іншомовної комунікативної компетенції.
13. Методи навчання німецької мови як спеціальності.
14. Контроль та оцінювання німецької мови у вищому мовному закладі освіти.
15. Провідні фактори, що впливають на формування мовленнєвої компетенції в говорінні, та етапи формування такої компетенції.
16. Цілі формування мовленнєвої компетенції в говорінні.
17. Система вправ для формування мовленнєвої компетенції в діалогічному мовленні.
18. Система вправ для формування мовленнєвої компетенції в монологічному мовленні.

19. Провідні фактори, що впливають на формування МК в читанні, та етапи формування такої компетенції.
20. Цілі формування МК в читанні.
21. Система вправ для розвитку техніки читання.
22. Система вправ для розвитку вмінь читання як виду мовленнєвої діяльності.
23. Провідні фактори, що впливають на формування МК в аудіюванні, та етапи формування такої компетенції.
24. Цілі формування МК в аудіюванні
25. Система підготовчих (операційних) вправ для формування мовленнєвої компетенції в аудіюванні.
26. Система вправ для розвитку вмінь аудіювання як виду мовленнєвої діяльності (діяльнісні вправи).
27. Провідні фактори, що впливають на формування МК в письмі, та етапи формування такої компетенції.
28. Цілі формування МК в письмі.
29. Система вправ для розвитку техніки письма.
30. Система вправ для навчання письма як виду мовленнєвої діяльності.

Рекомендована література

Базова

1. Кіршова О.В. Методика навчання німецької мови у вищій школі [навчальний посібник] / Ольга Володимирівна Кіршова. – Миколаїв: Видавництво ЧДУ ім. П. Могили, 2011. – 92 с.

Допоміжна

1. Гальскова Н.Д. Теория обучения иностранным языкам: Лингводидактика и методика: учеб. пособие для студ. лингв. ун-тов и фак. ин. яз. высш. пед. учеб. заведений / Н.Д. Гальскова, Н.И. Гез. – М.: Изд. центр «Академия», 2004. – 236 с.
2. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання/ під ред.. С.Ю.Ніколаєвої. -Київ “Ленвіт”, 2003 –273с.
3. Кіршова О.В. Методичні вказівки щодо організації педагогічної практики студентів за напрямом підготовки 6.020303 «Філологія (німецька)» та магістрантів спеціальності 8.030502 «Мова та література (німецька)» / О.В. Кіршова. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. П.Могили, 2011. – Вип..167. – 76 с. – (Методична серія).
4. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник./ Кол. авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2002. – 328 с.
5. Настольная книга преподавателя иностранного языка: Справочное пособие/ Маслыко Е.А., Бабинская П.К., Бузько А.Ф. и др. – Минск: Высшая школа, 2002. -522с.
6. Рамкова програма з німецької мови для професійного спілкування для вищих навчальних закладів України / [С.М. Амеліна, Л.С. Аззоліні, Н.Є.Беньямінова та ін.]. – К: Ленвіт, 2006. – 90 с.
7. Смелякова Л.П. Художественный текст в обучении иностранным языкам в языковом ВУЗе / Теория и практика отбора: Монография / Лидия Петровна Смелякова. – СПб: Образование, 1992. – 142 с.
8. Тарнопольский О.Б. Обучение творческому письму на английском языке на младших курсах языкового вуза/ О.Б. Тарнопольський //Нова філологія. – Запоріжжя: ЗДУ. – 2001. – №2(11). – С.33-45.
9. Тарнопольський О.Б. Методика навчання іншомовної мовленнєвої діяльності у вищому мовному закладі освіти: навчальний посібник / Олег Борисович Тарнопольський. – К.: Фірма «Інкос», 2006. – 248 с.
10. Фоломкина С.К. Обучение чтению на иностранном языке в неязыковом вузе / София Кирилловна Фоломкина. – М.: Высшая шк., 1987. – 207 с.

11. Bischof M. Landeskunde und Literaturdidaktik / Monika Bischof, Viola Kessling, Rüdiger Krechel. – München: Goethe-Institut, 1999. – 183 S.
12. Curriculum für den sprachpraktischen Deutschunterricht an pädagogischen Fakultäten der Universitäten und pädagogischen Hochschulen. – K.: Ленвіт, 2004. – 256 с. (німецькою мовою)
13. Jung L. 99 Stichwörter zum Unterricht. Deutsch als Fremdsprache / Lothar Jung. – Max Hueber Verlag, 2001. – 272 S.
14. Wicke R.E. Aktiv und kreativ lernen. Projektorientierte Spracharbeit im Unterricht. Deutsch als Fremdsprache / Rainer E. Wicke. – Max Hueber Verlag, 2004. – 207 S.
15. Ziebell B. Unterrichtsbeobachtung und Lehrerverhalten / Barbara Ziebell. – Goethe Institut Inter Nationes, München, 2002. – 172 S.